

การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

เนื่องจากในระยะ 3-4 ปีที่ผ่านมา คำนีราคาผู้บริโภคมีแนวโน้มที่สูงขึ้นมาก ซึ่งมีผลกระทบกระเทือนถึงผู้ที่ได้รับค่าจ้างแรงงานเกี่ยวกับปัญหาการครองชีพ รัฐบาลจึงได้ออกกฎหมายกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับลูกจ้างในเขตต่าง ๆ ซึ่งเป็นกฎหมายแรงงานที่คุ้มครองให้ลูกจ้างในเขตนั้น ๆ ได้รับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำตามที่รัฐบาลกำหนดไว้ เช่น กรุงเทพมหานคร มีการออกกฎหมายกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมาหลายฉบับแล้ว ฉบับที่ใช้อยู่ปัจจุบันนี้เป็นฉบับที่ 5 เริ่มใช้เมื่อ 1 ตุลาคม 2517 กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำวันละ 25 บาทหรือเดือนละ 650 บาท ก็เนื่องจากค่าครองชีพสูงขึ้นมากในช่วงเวลาสองสามปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะเกิดภาวะน้ำมันขึ้นราคาเมื่อต้นปี พ.ศ. 2520 ทำให้รายได้ที่เป็นตัวเงิน 650 บาทต่อเดือนไม่เพียงพอต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร และจากการสำรวจค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนสำหรับกรุงเทพมหานครของสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า เท่ากับ 679.21* บาทต่อเดือนจึงจะปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำใหม่เป็นอย่างต่ำวันละ 27 บาทหรือเดือนละ 702 บาท(ทำงานโดยเฉลี่ยเดือนละ 26 วัน) เพื่อให้ลูกจ้างมีรายได้เพียงพอต่อความเป็นอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำดังกล่าวจะเห็นว่าไม่ถูกต้อง เนื่องจากค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนที่สำนักงานสถิติแห่งชาติสำรวจมาเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายตามรายได้ที่มีอยู่ ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอต่อความจำเป็นที่ร่างกายต้องการ(Physical Requirements) ก็ได้ ดังนั้นควรจะปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำให้เพียงพอต่อความเป็นอยู่ และความจำเป็นที่ร่างกายต้องการ ซึ่งสามารถคำนวณหาค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเป็นหมวด ๆ ได้เช่นเดียวกับคำนีราคาผู้บริโภค สำหรับหมวดอาหาร คำนวณได้ดังนี้คือ

*จากรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2514-2516 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนสำหรับกรุงเทพมหานครในปีพ.ศ. 2515 เท่ากับ 437 บาทต่อเดือน แต่เมื่อปรับค่าครองชีพแล้วค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนสำหรับกรุงเทพมหานครในปีพ.ศ. 2520 เท่ากับ 679.21 บาทต่อเดือน

ความต้องการอาหารเฉลี่ยต่อคนใน 1 วัน (พ.ศ. 2518)		
ข้าวสาร	340	กรัม
ปลา	18	กรัม
ไก่	17	กรัม
เนื้อวัวติดมัน	16	กรัม
หมู (เนื้อ)	23	กรัม
ไข่เบ็ด	27	กรัม
ถั่วเมล็ดแห้ง	15	กรัม
ผักใบเขียว	100	กรัม
ผักอื่น ๆ	200	กรัม
ผลไม้	200	กรัม
น้ำมันหมู	15	กรัม
น้ำมันพืช	15	กรัม

ที่มา: โฆษณาการสาร ฉบับมกร-เมษายน 2519 ของสมาคมโฆษณาการแห่งประเทศไทย
กรมอนามัย กรุงเทพมหานคร

นำเอาราคาอาหารเฉลี่ยของแต่ละชนิดในกรุงเทพมหานคร เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ.
2520 คูณกับ ความต้องการอาหารชนิดต่าง ๆ ข้างต้น จะได้ค่าใช้จ่ายเท่ากับ 332.50 บาท
ต่อเดือน

สำหรับหมวดอื่น ๆ คำนวณได้จาก การสัมภาษณ์บุคคลจำนวน 50 คนที่มีรายได้ต่างกัน
เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่ใช้จ่ายเป็นประจำทุกเดือน ประมาณค่าใช้จ่ายแต่ละหมวดจากรายการที่พิจารณา
แล้วว่าเป็น ซึ่งได้แสดงค่าใช้จ่ายแต่ละหมวดที่คำนวณได้และเปอร์เซ็นต์ของค่าใช้จ่ายแต่ละ
หมวดเปรียบเทียบกับเปอร์เซ็นต์ของค่าใช้จ่ายที่สำรวจได้ในการคำนวณหาค่าดัชนีราคาผู้บริโภค
ดังต่อไปนี้

หมวดหมู่และหมวดย่อย	ค่าใช้จ่าย		C.P.I.
	บาท	ร้อยละ	
รวมทุกรายการ	797.50	100.0	100.0
อาหารและเครื่องดื่ม	332.50	41.7	48.0
ข้าว แป้ง และผลิตภัณฑ์จากแป้ง	67.50	8.5	7.6
เนื้อสัตว์ เป็ด ไก่ และสัตว์น้ำ	82.00	10.3	13.3
ผัก และผลไม้	76.50	9.6	5.5
ไข่ และผลิตภัณฑ์นม	24.00	3.0	2.5
อาหารอื่นที่ซื้อจากตลาด	22.50	2.8	2.6
เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	60.00	7.5	4.2
อาหารและเครื่องดื่มที่ซื้อมาบริโภค	-	-	12.4
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเคหสถาน	190.00	23.8	19.1
ค่าที่พักอาศัย	80.00	10.0	6.9
ค่าเครื่องเรือนและเครื่องใช้ในบ้าน	10.00	1.3	0.7
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับของใช้ในบ้าน	15.00	1.9	1.2
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผ้าต่าง ๆ ที่ใช้ในบ้าน	5.00	0.6	0.3
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับไฟฟ้า เชื้อเพลิง น้ำประปา	80.00	10.0	10.0
เครื่องนุ่งห่ม	50.00	6.3	9.1
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการตรวจรักษาและบริหารส่วนบุคคล	65.00	8.2	7.2
ค่าตรวจรักษาพยาบาลและกายา	25.00	3.2	3.6
ค่าบริการส่วนบุคคล	40.00	5.0	3.6
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพาหนะและบริการขนส่ง	60.00	7.5	6.1
ยานพาหนะ	-	-	1.8
การขนส่งสาธารณะ	60.00	7.5	4.3
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบันเทิง การอ่านและการศึกษา	60.00	7.5	5.6
การบันเทิง	15.00	1.9	3.3
การอ่านและการศึกษา	45.00	5.6	2.3
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	40.00	5.0	5.0

จากการพิจารณาค่าใช้จ่ายหมวดอาหารที่เพียงพอต่อความจำเป็นที่ร่างกายต้องการ เมื่อคิดเป็นร้อยละ ซึ่งคำนวณได้ข้างต้น อาจจะไม่ถูกต้องกับความเป็นจริงนัก เนื่องจากค่าอาหารที่คำนวณได้ใช้ราคาอาหารไม่สำเร็จรูป แต่ในปัจจุบันบุคคลที่ทำงานนอกบ้าน มักจะรับประทานอาหารสำเร็จรูปซึ่งมีขายอยู่ทั่วไป โดยที่ราคาอาหารสำเร็จรูปแพงกว่าอาหารไม่สำเร็จรูป เพราะได้รวมค่าบริการไว้ด้วย จึงทำให้ค่าใช้จ่ายหมวดอาหารที่คำนวณได้ต่ำกว่าความเป็นจริง อีกประการหนึ่งปริมาณอาหารที่แต่ละคนบริโภคจริงๆ มักจะเกินความต้องการของร่างกายเมื่อคิดในเทอมของแคลอรี ทั้งนี้เนื่องจากการบริโภคที่ได้ตามแคลอรีที่ร่างกายต้องการอาจจะไม่ทำให้อิ่มท้องหรือการซื้ออาหารชนิดต่างๆ อาจจะไม่สามารถทำได้ในหน่วยเล็กๆ ที่ใช้สำหรับประกอบอาหารแต่ละมื้อหรือแต่ละวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มียาได้น้อยซึ่งมีเป็นส่วนใหญ่ไม่สามารถซื้อสุญญินเพื่อเก็บอาหารสดไว้นานๆ ได้ แต่อย่างไรก็ตามรายได้เดือนละ 797.50 บาทต่อคน ควรจะเพียงพอสำหรับใช้เป็นค่าอาหารที่จำเป็นที่ร่างกายต้องการและใช้เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับหมวดอื่นๆ สำหรับกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2520 แต่อาจจะไม่เพียงพอต่อไปในอนาคต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าค่าครองชีพจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด